

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 21.03.2023-383
Karar Tarihi ve No. : 21.03.2023-9862
Dosya No :23.09.2

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Elazığ İli, Alacakaya İlçesi, Çakmakkaya Köyü, Hanarkası Mevkii'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait tapunun 107 ada 1 nolu parselinde kayıtlı, herhangi bir sit alanında kalmayan tescilli IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı)'nın tescil kaydının ve tescil fişinin güncellenmesi, korunma alanı sınırları ile yapı grubunun belirlenmesi, güvenlik önlemlerinin alınması ve yapının onarımına ilişkin; Elazığ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 27.02.2023 tarih ve 3520420 sayılı yazısı ile Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 14.03.2023 tarih ve 1942027 sayılı uzman raporu, yapı ve çevresinde güvenlik önlemlerinin alınmasının belirtildiği Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 10.03.2023 tarih ve 3563787 sayılı yazısı, yapının tesciline ilişkin Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 18.02.2005 tarih ve 186 kararı okundu. Ekleri ve dosyasındaki bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Elazığ İli, Alacakaya İlçesi, Çakmakkaya Köyü, Hanarkası Mevkii'nde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait tapunun 107 ada 1 nolu parselinde kayıtlı, herhangi bir sit alanında kalmayan tescilli IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı)'nın tesciline ilişkin Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 18.02.2005 tarih ve 186 kararında "han" olarak belirtilen isminin IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı) olarak düzeltilmesi ve belirtilen kadastral bilgileri doğrultusunda tescil kaydı ile tescil fişinin güncellenmesinin uygun olduğuna, yapı grubunun "I. Grup Yapı" olarak belirlenmesine;

-IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı)'nın korunma alanı sınırlarınının 2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi gereğince, ekli koordinatlı krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesinin uygun olduğuna;

-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği, ilgili Tapu Müdürlüğünce Alacakaya İlçesi, Çakmakkaya Köyü, 107 ada 1 nolu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine "bir kısmı, Korunması Gerekli I. Grup Taşınmaz Kültür Varlığı ve Korunma Alanıdır" şerhinin, ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işleme ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

-Mevcut haliyle tehlike arz eden IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı) ve çevresinde can ve mal güvenliğine yönelik önlemlerin ilgili idarelerce ivedilikle alınmasına;

-IV. Murat Hanı (Demirkapı Hanı)'nın kapsamlı onarımına temel oluşturacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin ilgili idarelerce ivedilikle hazırlanarak Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine;

-Hanın özgün yapısına zarar veren ve yapıda tahribata neden olabilecek ahır, samanlık, depo vb. aykırı kullanımlar ile kaçak kazıların önlenmesine yönelik kolluk kuvvetlerince belirli aralıklarla kontrolünün sağlanması gerektiğine karar verildi.

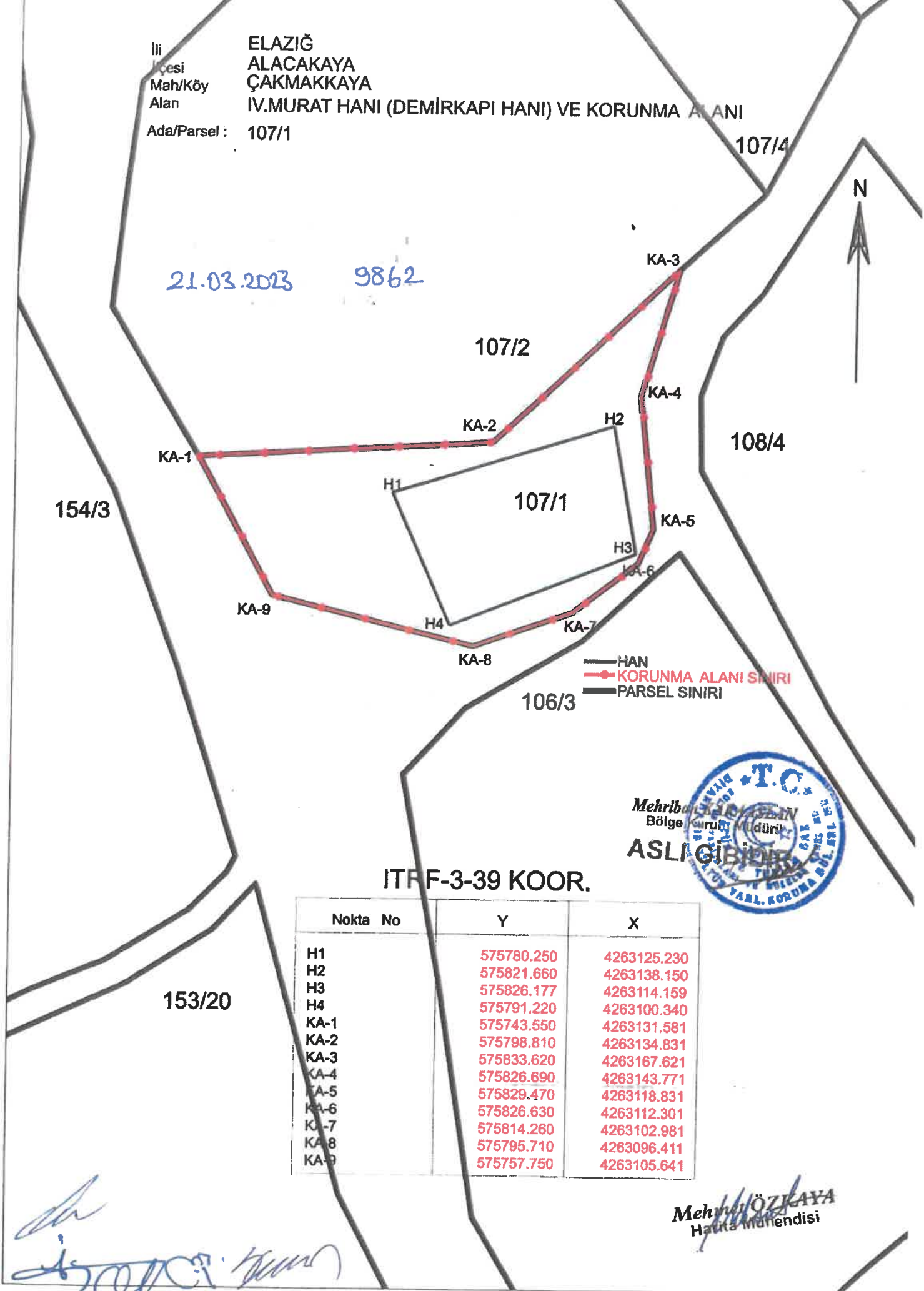
İli
İçesi
Mah/Köy
Alan

ELAZIĞ
ALACAKAYA
ÇAKMAKKAYA

IV.MURAT HANI (DEMİRKAPI HANI) VE KORUNMA ALANI

Ada/Parsel : 107/1

21.03.2023 9862

ITRF-3-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
H1	575780.250	4263125.230
H2	575821.660	4263138.150
H3	575826.177	4263114.159
H4	575791.220	4263100.340
KA-1	575743.550	4263131.581
KA-2	575798.810	4263134.831
KA-3	575833.620	4263167.621
KA-4	575826.690	4263143.771
KA-5	575829.470	4263118.831
KA-6	575826.630	4263112.301
KA-7	575814.260	4263102.981
KA-8	575795.710	4263096.411
KA-9	575757.750	4263105.641

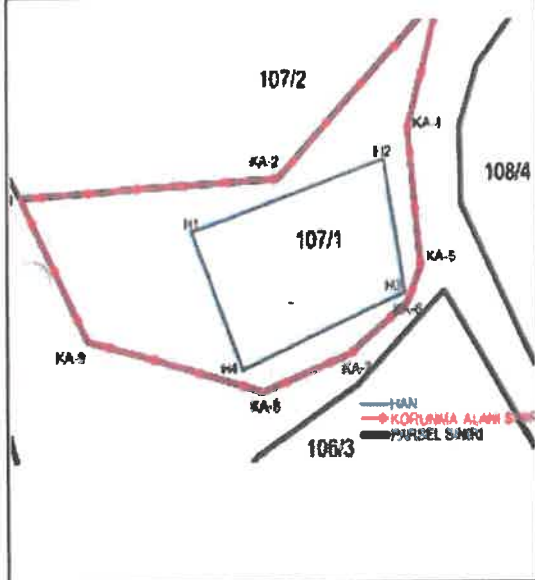

Mehriban ÖZKAYA
Harita Mühendisi

AVRUPA KÖNŞEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	HARİTA NO:
İLİ: ELAZIĞ	İLÇESİ: ALACAKAYA	MAHALLE/MEVKİ: Çakmakkaya Köyü
SOKAK VE KAPI NO:	KAD. :PAFTA: ADA: 107 PARSEL: 1	KORUMA DERECESESİ
ADI : IV. MURAT HANI (DEMİRKAPI HANI)	YAPTIRAN:	YAPAN:
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:
		MİMARİ ÇAĞI: 16. yüzyıl
		VAKFİYE:

GENEL TANIM: Han, girişleri birbirinden bağımsız üç farklı bölümden oluşan kompleks bir yapı görüntüsündedir. Doğuda, kuzey-güney yönde uzanan dikdörtgen planlı birinci bölüm; ortada, üç sahnalı hanın yer aldığı ikinci bölüm ve batıda, yan yana kare planlı iki mekândan oluşan ve günümüzde tamamı yıkılmış olan üçüncü bölümden oluşmaktadır.

KORUNMUŞLUK DURUMU: orta	TAŞIYICI YAPI: orta	CEPHE DURUMU: orta	ÖRTÜ DURUMU: orta	İÇ YAPI DURUMU: orta	BEZEME DURUMU: --	RUTUBET DURUMU: -
--------------------------	---------------------	--------------------	-------------------	----------------------	-------------------	-------------------

GÖZLEMLER: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özelliği göstermektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Maliye Hazinesi

BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANITIM: En doğudaki birinci bölüm, kuzey-güney yönde dikdörtgen planlı iki mekândan oluşmaktadır. Mekânların üzeri tonoz örtülüdür. Güney bölümünün mescit olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir. Ortada bulunan ikinci bölüm esas han kısmını teşkil etmektedir. Girişi güney binedir. Ön kısmı çökmüş olan giriş kapısı, doğu-batı yönde uzanan dikdörtgen planlı tek sahnın ortasına açılmaktadır. Giriş bölümüne açılan bir açıklıktan girilen hanın barınak bölümü, enine uzanan giriş sahnına kuzey-güney yönde dikine uzanan üç sahnından oluşmaktadır. Duvarlardaki gömme ayaklara sivri kemerlerle bağlanan ve ortada dört payaya oturan sivri tonoz örtülü sahnular üç sıra kemerle ayrılmıştır. Ortadaki sahnın yanlardaki sahnılara göre daha geniş tutulmuştur. Yapının batıdaki üçüncü bölümü tamamen yıkılmıştır. Çok belirgin olmamakla birlikte, mevcut izlerden bu bölümün kareye yakın iki bölüm halinde düzenlenmiş olduğu düşünülmektedir. Bu bölümün işlevinin ne olduğu anlaşılmamaktadır. Yapıda herhangi bir süsleme unsuru bulunmamaktadır. Yapının cephe duvarları, genel olarak kırma taş malzemeyle inşa edilerek içlerinin moloz dolguyla doldurulmasıyla oluşturulmuştur. Bazı bölümlerde dış cephelerin düzgün kesme taşla inşa edildiğine ait izler kısmen gözlemlenmektedir.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: Han

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Kullanılmıyor

ÖNERİLEN KULLANIMI: Kültürel-Turizm

HAZIRLAYANLAR:

Ahmet DEMİR Arkeolog

Ahmet MIZRAK Sanat Tarihçisi

Hüseyin GÜLER Arkeolog

14.03.2023

KONTROL EDEN:

Mehriban KARASIZAN
Bölge Koruma Müdürü

TESCİL:
KARAR NO : 186
KARAR TARİHİ : 18.02.2005

REVİZYON:

21.03.2023 9862

YAYIN DİZİNİ :

1-ARSLAN Celil, Elazığ'daki Türk Devri Yapılar, Doktora Tezi Selçuk Üniversitesi, Konya, 2003.

EKLER :	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	X
KROKİ	X
KİTABE	
VAKFİYE	

